

აღივალეთ ხმა ამ უსაბარტოების წინააღმდეგ

საქართველოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის უკლებლივ ყველა პოლიტიკურ ორგანიზაციას, ყველა პარტიას, სამშობლოსმოყვარე ქართველს

ძებო, ქართველებო!
მოუხედავად იმისა, ბარაკების რომელ მხარეს დაგაყენა უკუღმართმა დროებამ, უდიდესი უსამართლობის ჩადენის საფრთხე დამოკლეს მახვილივით დაკვირვება ქართველის, სინდისიერი ადამიანის თავზე. გახსოვდეთ, მსაკვარნი და ჭეშმარიტების, სამშობლოს მოვალეები, მტრები უსამართლობას ჩვენი უსიტყვო თანხმობითაც წაადინა. არ მოგავსავენებს შემდგომ სინდისი.

უდანაშაულო ადამიანების - ზვიად ძიძიგურის, ჯამბულ ბოკუჩავას, ლოთი ქობალიას სიცოცხლე საფრთხეშია!

დამაშავე, სამშობლოს მოვალეები დიქტატორი, პოლიტიკური ანგარიშსწორების მიზნით, ფიზიკურად ანადგურებს უდანაშაულო ადამიანებს. აღიშინებთ ხმა უსამართლობის, ბარბაროსული ანგარიშსწორების წინააღმდეგ. დღევანდელ ქართულ სამართალს, რომელიც პარანოიკის დიქტატორის ფესვებზე გაიშენდა, არ ძალუქს გამოიტანოს სამართლიანი განაჩენი - მან ეს არავითხელ დაამტკიცა. მხოლოდ ერთობლივი ძალისხმევით ვისხნით პატრიოტთა სიცოცხლეს.

არ დაეშვათ ეს გასაკვარი უსამართლობა, თორემ უკლებლივ ყველას შეგვანენებს შთამომავლობა.

ნუგზარ მოლოდინამ ვილი

ღვინობისთვის 9, 1996 წელი

მოგილოცავთ, ძებო! ჩვენ ეს პოლიტიკური სპექტაკლი ისე ჩავატარეთ, რომ "უიურისგან" უმაღლესი შეფასება დავიმსახურეთ.

ჯამბულ ბოკუჩავა

...თანამებრძოლნი

პოლიტიკაში მართა მიმართ სასიკვდილო განაჩენის გამოტანის წინააღმდეგ ერთობლივი განცხადებით გამოვიდა საქართველოს თერთმეტი პოლიტიკური პარტია და საზოგადოებრივი ორგანიზაცია: საქართველოს პედაგოგთა კავშირი, კონსტანტინე გამსახურდიას საზოგადოება, ეროვნული ფრონტი-რადიკალური კავშირი, საქართველოს ნაციონალ-კონსერვატიული პარტია, საქართველოს კონსერვატიული დოგა, ნეოკონსერვატიული პარტია. განცხადებებში მიიჩნევენ, რომ ამგვარი განაჩენი შეიძლება ჩაითვალოს საჯაროდ გაცხადებულ პოლიტიკურ მკვლელობად, ეინადან - "მიმდინარე სასამართლო პროცესზე ვერ იქნა დამტკიცებული განსასჯელ პოლიტიკაში მართა და სამხედრო ტყვეთა ბრალდებები, გამოაშკარავდა წინასწარი ძიების დროს და შეეფუძნა უხეშად დარღვევები, ბრალდებულთა წამებისა და მოწყვეტის ზეწოლის ფაქტები. ბრალდებების არასასურველ მოწყვეტე ზეწოლა

პროკურორის მოთხოვნაზე პროტესტს გამართავენ...

მიმდინარეობდა სასამართლო სხდომებზეც, თვით მოსამართლის მხრიდან... სასამართლოს მიერ უხეშად ილახებოდა საპროცესო კოდექსი, კანონითა და საერთაშორისო ნორმებით გარანტირებული განსასჯელთა უფლებები, არ იყო უზრუნველყოფილი მათი რეალური დაცვა. წინასწარი ძიებისა და სასამართლო პროცესის დროს ადგილი ჰქონდა უდანაშაულობის პრეზუმციის უხეშ დარღვევებს ხელისუფლების უმაღლესი თანამდებობის პირთაგან.

...მოწინააღმდეგენი და ოპონენტები

10 ოქტომბერს საქართველოს ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტიის შტაბბინაში გაიმართა საქართველოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის საორგანიზაციო კომიტეტის პრესკონფერენცია, რომელსაც უძღვებოდა სედას თავმჯდომარე, ირაკლი წერეთელი. პრესკონფერენციაზე

7 ოქტომბერს უზენაეს სასამართლოში მიმდინარე პროცესზე ბრალდების მოთხოვნას, სასჯელის უმაღლესი ზომა მიესაჯოთ პოლიტიკაში მართა - ზვიად ძიძიგურს, ვახტანგ ქობალიას, ჯამბულ ბოკუჩავას - მოჰყვა საქართველოს საზოგადოების ფართო ფენებისა და პოლიტიკურ ძალთა მთელი სპექტრის მძაფრი რეაქცია

ურნალობის გააცნეს კომიტეტში შემავალ პარტიათა განცხადება, რომელშიც გამოხატულია პროტესტი ბრალდებულის მოთხოვნაზე - სიკვდილით დასაჯონ ზვიად ძიძიგური, ვახტანგ ქობალია და ჯამბულ ბოკუჩავა. "ხელისუფლების ძალით დამნაშავე და შეცვლამ ანგარიშსწორების პოლიტიკის გადართვას ყოფილი ხელისუფლების მიმხრეთა სალიკვიდაციო მცდელობებში. ნაწილი ამ ძალების

მელსაც კარგად ახსოვს ზვიად ძიძიგურის პრეჟეტად მოღვაწეობის პერიოდი, აღშოთობას ვერ მალავს პროკურატურის მოთხოვნის გამო, ხოლო ადგილობრივ ხელისუფლებას ნეიტრალური პოზიცია უკავია, ეინადან თავიანთი სკამების დაკარგვისა ეშინიათ.

"მე თვალყურს ვადევნებდი ამ სასამართლო პროცესს და ბრალდება ლოთი ქობალიასაც კი ვერ უმტკიცებს ფიზიკურ პირთა მკვლელობას". დეპუტატი აღშოთობულია იმით, რომ ბრალდებამ მოითხოვა საქმის აღდგრა იმ მოწყვეტის მიმართ, რომლებიც არ ადასტურებენ ამ მკვლელობებს. მისი აზრით, სამართალდამცავ და მართლმსაჯულების ორგანოებს იმდენად აქვთ გატეხილი სახელი, რომ მათი ბრალდებები არავისთვისაა დამაჯერებელი. "მე ვისინებ იმ საბედისწერო შეცდომას, როდესაც თვითმფრინავის გამტაცებელი ბიჭები დაეხვრიტეთ. (...) ჩვენ უბრალოდ არ გვაქვს უფლება ეს შეცდომა კიდევ გავიმეოროთ."
(გაზეთი "ახალი თაობა", №163, 12.10.96).

...დევნილები

აფხაზეთიდან დევნილმა 50-მა პირსუბიექტმა განცხადებით მიმართა უზენაესი სასამართლოს კოლეგიის წევრს, ალექსანდრე ალადაშვილსა და სახალხო მსაჯულს - ი. იჩკიტაძესა და ბ. დევედარიანს. ისინი აღნიშნავენ, რომ ვახტანგ ქობალია და ჯამბულ ბოკუჩავა თავადებულად იბრძოდნენ აფხაზეთში საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის დაცვად, ხოლო ზვიად ძიძიგური და ნუგზარ მოლოდინაშვილი ყოველ ღონეს ხმარობდნენ, რომ უზრუნველყოფილი აფხაზეთიდან დევნილთა უსაფრთხო გადმოყვანა საქართველოს ტერიტორიაზე, მოეცათ თავშესაფარი და საცხები. "ისინი ჩვენი მოთხოვნით ახორციელებდნენ ეროვნული ხელისუფლების აღდგენას, ეინადან მოგვანდა და მიგვანია, რომ აფხაზეთის დაბრუნება მხოლოდ ეროვნული ხელისუფლების აღდგენით არის შესაძლებელი." - აცხადებენ დევნილები, რომლებიც, სასიკვდილო განაჩენის გამოტანის შემთხვევაში, აპირებენ მიმართონ პროტესტის შედეგობიან, უკიდურეს ფორმას. მიმართავენ ხელმოწერები გრძელდება.

უენკლას სისხლიანი ანგარიშსწორება

საქართველოში არსებული წინასწარი და სასამართლო ძიების არსებული პრაქტიკა არ იძლევა განსასჯელ პირთა მიმართ სამართლიანი განაჩენის გამოტანის გარანტიას. ამ და სხვა პოლიტიკურმა პროცესებმა გამოაშკარავეს, რომ საქართველოში პროკურატურა და სასამართლო საბჭოთა რეპრესიული სისტემის მემკვიდრეა და თავის საქმიანობაში მიმართავს საყოველთაოდ აკრძალულ მეთოდებს: ჩვენებებისა და მტკიცებულებების გამოძიების მიზნით ბრალდებულთა და მოწმეების წამება, სასტიკი მოპყრობა, ფსიქოლოგიური ზეწოლა, დოკუმენტების ფალსიფიკაცია, დაცვის უფლების დარღვევა, საპროცესო კოდექსის უგულვებელყოფა, დამცველების დევნა-შეგწირვა და სხვა.

საერთაშორისო ორგანიზაციები, ადამიანის უფლებათა დამცველები, საინფორმაციო საშუალებები საქართველოში აწარმოებენ მუდმივ დაკვირვებას ამ პროცესებზე და მათი ინფორმაციები ადასტურებს ჩვენი შეფასების მართებულობას.

პუშკინის პრინციპებიდან გამომდინარე, მოვიწოდებთ, მიმართოთ საერთაშორისო შეთანხმებებით აღიარებულ თქვენს ხელთ არსებულ ყველა საშუალებას, რათა საქართველოში შეწყდეს სისხლიანი ანგარიშსწორება, გაუქმდეს ფალსიფიკირებული ბრალდებები საფუძვლზე გამოტანილი უსამართლო სასიკვდილო განაჩენები.

მოვითხოვთ ყველა პოლიტიკაში მართა განთავისუფლებას! თავისუფლება ზვიად ძიძიგურს, ვახტანგ ქობალიას, ჯამბულ ბოკუჩავას, ირაკლი დოკუაძეს, პეტრე გელაბაიას, ბადრი ხარაჩიას!

მუხრან მაჭავარიანი - პოეტი; ნოდარ წულუისკერი - მწერალი; ირაკლი ოჩიაური - მხატვარი, პროფესორი; ვახტანგ ბოჭორიშვილი - პროფესორი, სეფსისის ცენტრის ხელმძღვანელი, ნიუ-იორკის აკადემიის საპატიო წევრი; გიორგი ოჩიაური - მხატვარი, პროფესორი; ალექსანდრე რეხვიაშვილი - კინორეჟისორი; თეიმურაზ ჯანელიძე - მუსიკოსი; ზურაბ ძოწენიძე - ქიმიკოსი, თსუ პროფესორი; ოთარ კობერიძე - სახალხო არტისტი; თინათინ მგალობლიშვილი - დამსახურებული არტისტი; ლია ელიავა - სახალხო არტისტი; ბორის ბერუღავა - ფიზიკა-მათემატიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი; ალექო ქორელი - ბიოლოგი, პროფესორი; ნოდარ უდრელიძე - რადიოფიზიკოსი, პროფესორი, ნიუ-იორკის აკადემიის საპატიო წევრი; ელენე ობოლაშვილი - მათემატიკოსი, თსუ პროფესორი; დევი უბრეხელიძე - ქიმიკოსი, მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი; დალი კუკულაძე - ტექნიკური უნივერსიტეტის დოცენტი; გაია მრეგლიშვილი - ფიზიკოსი, პროფესორი, ნიუ-იორკის აკადემიის საპატიო წევრი; ლია ანდლულაძე - ფილოლოგი, მეცნიერებათა კანდიდატი; ნანა ლუჭავა - ქიმიკოსი, მეცნიერებათა დოქტორი; დარეჯან სირია - თსუ უფროსი მასწავლებელი; მანუჩარ ლანჩავა - მეტალურგიის ინსტიტუტის განყოფილების გამგე; ლიანა ენუქიძე - ქიმიკოსი, მეცნიერებათა კანდიდატი; ვლადიმერ შავგულიძე - ქიმიკოსი, მეცნიერებათა დოქტორი; ვახტანგ ქართველიშვილი - თეატრმცოდნე; ოლეგ ნამიჩიევილი - პროფესორი, თსუ კათედრის გამგე; მირიან

შენთან და შეილებთან ერთად სიამაყით ვხვდები ამ განაჩენს. ბედნიერი ვარ, რომ ჩემს დაღუპულ ძმებთან ერთად სამშობლოს ვეწირები.

ვახტანგ ქობალია

გვრიტიშვილი - ბიოლოგი, პროფესორი; ნაპო კვარაცხელია - ფილოსოფოსი, თსუ პროფესორი; გურამ ნაჭყებია - იურიდიულ მეცნიერებათა დოქტორი; ვიქტორ კახნიაშვილი - ფილოლოგი, გერმანიისტი; ზურაბ ხასია - ფილოსოფოსი, თსუ პროფესორი; ლერი გოგოლაძე - მათემატიკოსი, პროფესორი, თსუ კათედრის გამგე; აშშ მათემატიკოსთა საზოგადოების საპატიო წევრი; ნოდარ ჯალაღონია - პოეტი, გაზეთის "ლაშარის გორი" მთავარი რედაქტორი; თამარ ებრაელიძე - "თავისუფალი საქართველოს" მთავარი რედაქტორი; ელენე აბაშიძე - გეოლოგია-მინერალოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი; ჯუმბერ ჭელიძე - აგრარული უნივერსიტეტის უფროსი მასწავლებელი; თეიმურაზ ქაცარავა - აგრარული უნივერსიტეტის უფროსი მასწავლებელი, დოცენტი; გურამ მუშლაძე - ტექნიკური უნივერსიტეტის დოცენტი; ნოდარ კიკნაძე - ტექნიკური უნივერსიტეტის დოცენტი; აულა გიგაური - აგრარული უნივერსიტეტის დოცენტი; ზურაბ ურუშაძე - ფიზიკოსი, პროფესორი; სოსო სიგუა - პროფესორი; ირაკლი კენჭოშვილი - მწერალი, კრიტიკოსი; ჯემალ დავლიანიძე - მწერალი; მამუკა წიკლაური - მწერალი; ოთარ შალამბერიძე - მწერალი; დილარ ივარდავა - პოეტი; ედიშერ გიორგაძე - მწერალი; გურანდა დვალაძე - ბიოლოგი, პროფესორი; მიხეილ ჩაჩუა - მწერალი; ლულუ კობალეიშვილი - დოცენტი; ბელა შავლაშვილი - პოეტი, მთარგმნელი; ზურაბ საღია - ფიზიკოსი, თსუ დოცენტი; სიმონ წერეთელი - ფიზიკოსი, თსუ დოცენტი; თინა კერესელიძე - საფრანგეთის მოქალაქე, კავკასიაში ადამიანის უფლებათა შემსწავლელი ცენტრის საფრანგეთის განყოფილების ხელმძღვანელი; იხოლდა შველიძე - კინოდოკუმენტალისტი; გურამ ჩიკორია - ინჟინერი; შოთა კიკნაძე - სახალხო არტისტი; ჯამბულ წიკლაური - პედაგოგი; რეზა არაბიძე - შსს განყოფილების უფროსი, პოლკოვნიკი; ზურაბ შანიძე - კინორეჟისორი, დოკუმენტალისტი; ლია გუდაძე - მსახიობი;

რევაზ რამიშვილი - აგრარული უნივერსიტეტის პროფესორი, კათედრის გამგე; რამინ რამიშვილი - არქეოლოგი, პროფესორი; როლანდ გაჩეჩილაძე - მათემატიკოსი, ფიზიკა-მათემატიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი; ლია სვანიძე - ქიმიკოსი, მეცნიერებათა კანდიდატი; ზაურ კალთვეი - სპორტის დამსახურებული ოსტატი; ოთარ გაბელია - სპორტის დამსახურებული ოსტატი; დარეჯან საბაშვილი - ეკონომისტი, აგრარული უნივერსიტეტის დოცენტი; ამირან კვანტალიანი - ინჟინერი, აგრარული უნივერსიტეტის დოცენტი; გრიგოლ კვაშილაძე - აგრარული უნივერსიტეტის დოცენტი; გომარ სხარულიძე - მუსიკოსი, პროფესორი

განაჩენი შეგარდნაქმს გამოაქმს

უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარეს - მინდა უგრეხელიძეს უთო-ს წარმომადგენლობას საქართველოში, გაეროს წარმომადგენლობას საქართველოში, ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო ორგანიზაციებს.

საინფორმაციო საშუალებებს მსოფლიოს ქვეყნების წარმომადგენლობებს საქართველოში

თბილისის №1 იზოლაციაში მყოფი პოლიტიკაში მართა პროტესტი

პროტესტს გამოვთქვამთ "ვახტანგ ქობალიასა და სხვათა მიმართ" მიმდინარე სასამართლო პროცესზე პროკურატურის მიერ კიდევ სამი ქართველი მამულიშვილის მიმართ მოთხოვნილი სასიკვდილო განაჩენის გამო. ეს კიდევ ერთხელ მიუთითებს, რომ მართლმსაჯულება, მართლმსაჯულება ხელისუფლების ხელში, სადამსჯელო ორგანიზაცია და მისი ნების უსიტყვო აღმასრულებლად გადაიქცა.

ჩვენ თქვენგან რაიმეც მოთხოვნას უზარობად ვთვლით, რადგანაც ვიცით, რომ განაჩენი შეგარდნაქმს გამოაქმს და თქვენ მხოლოდ სასამართლო სპექტაკლებზე აქცენებთ მას. უბრალოდ შეგახსენებთ, რომ ნეომდინარეული სასამართლო პროცესი ქართველი ერის ისტორიის უმაღლესი წინააღმდეგობაა, რომელიც უცილობელ ჭეშმარიტ შეფასებას მომავალში მიიღებს. თქვენ კი, ქართველი ერის წინააღმდეგ მიმართული ამგვარი ქმედებით, განაჩენი საკუთარი თავისთვის გამოაქმს და, ოცდაათიანი წლების მართლმსაჯულების განმახორციელებელთა მსგავსად, სამარცხვინო სახელით დარჩებით ქართველი ერის ისტორიაში.

პოლიტიკაში მართა: კობა ძიძიგური, ვაჟა წერეთელი, ზაზა დანელია, გიორგი ყორბესაშვილი, ზვიად შეროზია, ნუკრი იორამიშვილი

ხედავთ თუ არა, რომელია უფროსი შინა

მსოფლიოში სახელგანთქმული "დემოკრატიის" ელვად შეგარდნადის მიერ საქართველოში დემოკრატიის შენების პროცესი ძვირად უჯდება ქართველ ხალხს. დემოკრატიის მშენებლობას ეწეობდა ასობით საუკუნოვანი ქართველის სიცოცხლე და რაც მთავარია, ეს ხდება ქვეყანაში სტაბილურობისა და წესრიგის დამყარების მოტივით. მისი მხარდებლობის ყველა პერიოდში საქართველოში კატასტროფული პროგრესით მატულობს სიკვდილმისჯილითა რიცხვი.

სულ ახლახანს, უზენაეს სასამართლოში მიმდინარე სასამართლო პროცესზე, რომელიც "გამსახურდასა და მის მომხრეთა საქმეს" იხილავს, სახელწოდება ბრალდებულმა კიდევ სამი ადამიანის სიკვდილი დასჯა მოითხოვა. საქმე ისაა, რომ ეს მოთხოვნა არ ეფუძნება სამართალდამცავ ორგანოთა მიერ სამართლებრივ საფუძველზე დადგენილ, ობიექტურად დასაბუთებულ ფაქტებსა და რეალობას. ეს არის წინასწარ დაწერილი საბრალდებო დასკვნა-სცენარის განხორციელების მორიგი მცდელობა ზემოთხსენებულ კონკურენტურის გათვალისწინებით. კომუნისტური რეჟიმის მიერ შექმნილი სტერეოტიპები და საშემსრულებლო აპარატის მუშაობის სტილი დღემდე მესამე ხელისუფლებას დამოუკიდებელი, თავისუფალი და ობიექტური მუშაობის ყველა საშუალებას უსაბუთოდ აიძვრება, "დამნაშავეთა" გასამართლების პერიოდში რეჟიმსა და ხელისუფლებას ეძლევა და არა სამართალდამცავ ორგანოებს.

უკვე ძიძგურის, ჯამბულ ბოქუჩავას და ვახტანგ ქობულაძის პოლიტიკური პროცესის მსვლელობის მანძილზე ნომენკლატურული ტელეფონისა და პრესა ციფრის შექმნას საზოგადოებრივი აზრი. ამ მიზნის მისაღწევად იგი არ ერდება უდანაშაულობის პრეზუმციის უფრო დარღვევას და სრულიად არაკომპეტენტურ, ტენდენციურ კომენტარებს, ფაქტების დამახინჯებას. ყოველთვის ეს მიმართულია იქნებ, რომ სასამართლოს მიერ დაკანონებული ყველა სასტიკი განაჩენი კი საზოგადოებამ უაქცეოდ გაიზიაროს.

ამისა და მიუხედავად, ბრალდებულის მოთხოვნა ყველა მოლოდინს გადააჭარბა. სახელის უმაღლესი ზომა - დახვეწილი - იქნა მოთხოვნილი 65-ე მუხლის (სამშობლოს დაცვის) საფუძველზე. აღსანიშნავია, რომ დღეს ამ მუხლით სამართლებრივი კანონიერი ხელისუფლების მომხრე თითქმის ყველა პოლიტიკოსი. იძულებითი ნაბიჯია ეს არსებული ხელისუფლების მხრიდან თუ შეგნებულ აქტივ? ალბათ, ორივე ერთად. გამსახურდაის მომხრეთა მხრიდან დანაშაულის არარსებობა იძულებულ ხდის ხელისუფლებას, ის რეპრესიული სტერეოტიპი გამოიყენოს, რომელიც კომუნისტური რეჟიმის მიერ კარგად არის დამუშავებული და გამოცდილი. თანაც, იგი ყველასთვის ერთი უნდა იყოს იმისა და მიუხედავად, დამნაშავე მსჯავრდებული თუ უდანაშაულო. ამის საფუძველზე სასამართლო მართლმად მიიღებს არსებული ხელისუფლებისთვის სასურველ გადაწყვეტილებას. ეს პრობლემა "პოეტური" საკანონმდებლო ხერხი მკაცრად ფორმულირებულ კანონს მტკიცურად აქცევს, რაც

საშუალებას აძლევს სამართალდამცავ ორგანოებს, ფაქტებით კი არ შეაფასონ განსახილველი ბრალდებულობა, არამედ უბრალოდ შერი მისდინონ მათ.

მეორე მხრივ, ეს "იძულებითი" ნაბიჯი არსებული ხელისუფლებისთვის სასურველ ფსიქოლოგიურ ატმოსფეროს ქმნის. "დემოკრატიული" რეგულაციების შედეგად გამარჯვებული რეჟიმი, რომელიც უცხო ქვეყნის ჯარის დაცვის ქვეშ იმყოფება და, შესაბამისად, საკუთარი ხასიათი აქვს, საკუთარი სტატუსის შესანიშნავად მოწინააღმდეგე პოლიტიკურ ძალებს ნათლავს სამშობლოს მოდალატედ და საკუთარი დანაშაულებებისთვის მას აგებინებს პასუხს - არე, იდეაზე სობის ყოველგვარი წინააღმდეგობის მცდელობას.

ალბათ, საკვირველია გამარჯვებულის პოზიციასში მყოფი არსებული ხელისუფლების ესოდენი სისასტიკე. მით უმეტეს, რომ რეალური წინააღმდეგობის მცდელობა მან მოსვლისთანავე სისხლითა და ძალადობით ჩაახშო. მაშინ რას ნიშნავს ეს სასიკვდილო განაჩენი? ალბათ, სწორედ იმას, რომ რეჟიმს თვით ეროვნული იდეის არსებობაც კი დისკომფორტს უქმნის. ამ განაჩენით იგი იდეის ებრძვის, რასაც ამ იდეის მიმდევართა რეპრესიებით და ფიზიკური განადგურებით გამოხატავს. და ეს, მისი ლოგიკიდან გამომდინარე, ბუნებრივია.

გვაკვირებს მხოლოდ ის, რომ არსებული ხელისუფლების მიერ დამყარებული რეჟიმის სისასტიკე არ იწვევს საყოველთაო აღშოშოვებას და შემთავაზებულ კონკურენტურაში პარონიულად ვდება. დღეს სრულიად საქართველოს ეკლესია, დღეს "ინტელიგენცია", დღეს "დემოკრატიისა და შუამდინარისთვის" მებრძოლი საზოგადოება; და ამ დღეშილით დასტურის აძლევს ხელისუფლების ეროპირიზმულ გადაწყვეტილებას - ფიზიკურად განადგურის ყველა, "ვიცხ მათთან ერთად არ არის".

დღეს კანონიერი ხელისუფლების მობრთვითი ყველაფერი აკრძალულია და როგორც უკანასკნელი სასამართლო განაჩენიც გვაფიქრებინებს, თვით ამ სამყაროში ფიზიკური არსებობის უფლებაც კი ჩამორთმეული გვაქვს.

არსებული რეალური ვახსენებს, რომ თუ ამ განაჩენის აღსრულებას წინ არ აღუდგა ქართველი ერი, არ იზრუნა ამ მანიკური პრაქტიკის აღმოსაფხვრელად, იგი საკუთარი მომავლის უაღრესად ჯავალით გახდება, რომელსაც სამყაროში არსებობის არანაირი მორალური უფლება აღარ გვაჩნია.

მიუხედავად იმისა, რომ დღეს საზოგადოება ორად არის გახლეჩილი, მიუხედავად იმისა, რომ დაპირისპირებული მხარეები სრულიად განსხვავებული ფაქტობრივებით ცხოვრობენ, დრმად გვქვამს, რომ საზოგადოება ერთიანი ძალისხმევით წინ აღუდგება ამ სასიკვდილო განაჩენს, როგორც არსებული ხელისუფლების უზნეო სურვილს; და ჩვენი ხმაც არ დარჩება "ხმად მალაღებელისა უდაბნოსა შინა".

ქეთევან ჭურღოვანიძე

სიკვდილმისჯილი კინაღამ გაგიდას მისაგმს

4 ოქტომბერს, საქმის მასალების გაცნობისას, სიკვდილმისჯილი სამხედრო ტყვე - ბადრი ზარანდია, კინაღამ საწერ მაგიდას მიაბეს. როგორც უეღვიბე ყველა განაცხადა, ამგვარი განკარგულება მას მიუღია №1 საგამომიბელო იზოლატორის უფროსისგან. როგორც ცნობილია, ბადრი ზარანდიას მოკვითილი აქვს ფეხი ბარბაქოს ძირში და ჯდომისას განიცდის მწვავე ტკივილებს, ამიტომ იძულებულია, ხშირად ადგეს ფეხზე.

"მე ეს ყველაფერი აუხსენი იზოლატორის მორიგეს, რომლისგანაც სალანძღავო სიტყვების მეტი არაფერი მსმენია. ამის შემდეგ შემოვარდა იზოლატორის უფროსი, რომელიც მოიწვედა ჩემზე ფიზიკური ანგარიშსწორებისთვის. ამისთანავე გაკვირვდა, ელენე თევდორაძემ ზედმეტი დღეები დაგმიბა საქმის გასაცნობად". - ნათქვამია ბადრი

ზარანდიას განცხადებაში, რომელიც მან გააკანა ადამიანის უფლებათა დამცველი ორგანიზაციების სახელზე.

ამასთან დაკავშირებით, პროტესტის ნიშნად, სიკვდილმისჯილმა 4 ოქტომბრიდან შეწყვიტა საქმის მასალების გაცნობა და გამოაცხადა გამაფრთხილებელი შიშობილობა.

ნიშანდობლივია, რომ ამ ინციდენტის შესახებ ჩვენთვის ცნობილი გახდა მხოლოდ 10 ოქტომბერს, რაც ერთობ შემაშფოთებელია, ვინაიდან ეს კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ საქართველოში პატარა იზოლატორია, უბრუნდებლად ემსახურება მათ მიმართ სასტიკი მოპყრობის ფაქტების დაფარვას. მით უფრო ადამიანობის დამცველი ამგვარი სისასტიკის გამოჩენა ფეხმოჭრილი სიკვდილმისჯილის მიმართ.

ის ფაქტი, რომ სასამართლომ ხელმეორედ განიხილა რამაზ ვანიშვილის საქმე და საგონობლად დაამძიმა განაჩენი, მიმდინარე სხვა პოლიტიკური სასამართლო პროცესების გათვალისწინებით, მეტყველებს იმაზე, რომ მმართველმა წრეებმა რეჟიმის გამკაცრება დაი-სახეს მიზნად.

მთავრობა, რომელიც უგონო პოლიტიკით დააქცევს ქვეყანას, კანონიერი ვერ იქნება

9 ოქტომბერს, გორის ბატალიონის მეთაურის, სამხედრო ტყვის - რამაზ ვანიშვილის სასამართლო პროცესზე, დარბაზში მყოფი ხალხის სიმრავლიდან ადულ-კუბულას ბრალდებულმა გოგიტაშვილმა წარმოიტყვა თავისი საბრალდებო სიტყვა. მან, "უიადისტების" პროცესებზე ჩამ-

რამაზ ვანიშვილს 13 წლით თავისუფლების აღკვეთა

ოჯალიბებული ტრადიციისამებრ, დადასტურებულია ცნო ვანიშვილის ბრალი და მეტად ორიგინალურად შეაფასა მისი ქმედებები და, საერთოდ, საქართველოში მიმდინარე პროცესები: "...ის მთავრობა, რომელიც თავისი უგონო პოლიტიკით დააქცევს ქვეყანას, კანონიერი ვერ იქნება... "კანონიერი ხელისუფლებამ" - ეს არ არის რამაზის რწმენა, არამედ რამაზის ბრმა ფანატიზმი... რწმენა მიმართულია ხალხის საკეთილდღეოდ..."

საბოლოოდ, მან იშუამდგომლა კოლეგიის წინაშე, განსახილველთვის მიე-საჯათ 15 წლით თავისუფლების აღკვეთა ქონების კონფისკაციით, სახელის მოხდინარე პოლიტიკური პროცესის, სახელმწიფოსთვის მიყენებული ზარალის ანაზღაურებით.

ვანიშვილი არ არის დეზერტირი, ის პატრიოტია

დაცვით სიტყვაში პოლიტპატიმრის ადვოკატმა - თამარ ლაშაბერიძემ, ვანიშვილისთვის წარდგინილი ბრალდება აშკარად დამძიმებულად მიიჩნია და განმარტა, რომ იგი, "როგორც კანონიერი ხელისუფლების წარმომადგენელი - გორის საკრებულოს დეპუტატი, იმთავითვე განიცდიდა შევიწროებას იარაღის ძალით მოსული ბანდიტებისგან. ქართული მოსახლეობის დასაცავად შევიდა სამშვიდობო ბატალიონში, მაგრამ მალე დარწმუნდა, რომ ეს იყო თავის მოტყუება, რადგან სამხედროები, ფაქტობრივად, ვერ უსრულებდნენ თავის ფუნქციას. პროფესიონალმა სამხედრომ - ქებაშემაც აღნიშნა, რომ ისინი თავის მოკავლობას ვერ ახორციელებდნენ, ვერ ეხმარებოდნენ ქართველებს, არ ჰქონდათ საჭმელი, ფორმა... ასეთ ვითარებაში ვანიშვილი მიდის იქ, სადაც უნდა ყოფილიყო ყველა პატრიოტი. ის სამხედრო სამსახურს არ გაქცევია..."

... ყველამ კარგად ვიცით, რომ უკანონო მთავრობის იურისდიქცია არ ვრცელდებოდა მთელ რიგ რაიონებზე. დასავლეთ საქართველოში აღდგა კანონიერი ხელისუფლება, ფუნქციონირებდა ეროვნული გვარდიის სამმართველო, კონტრდაზვერვა, პოლიციის განყოფილებები, იზოლატორი, საწვრთნელი ბაზები, ტრენდობდა უზენაესი საბჭოს სესიები, ფუნქციონირებდა მინისტრთა კაბინეტი... ეროვნული გვარდია რომ უკანონო ყოფილიყო, არც შეგარდნამ იკარგებდა ქობულაძისთანავე მოლაპარაკებას. საქართველოში ორხელისუფლებიანობა იყო, ამის უარყოფა სასაცილოა და მეტი არაფერი. აი, სწორედ ამ ვითარებაში მივიღო რამაზ ვანიშვილმა გადაწყვეტილება, შეერთებოდა კანონიერ ხელისუფლებას, მიეკმული ფიცის თანახმად..."

კიდევ უფრო სასაცილოდ ედგის მის მიმართ წარდგინილი ბრალდება საქართველოს სუვერენიტეტის სახიანოდ... საქმიდან ირკვევა, რომ ის აქტიურად იღებდა მონაწილეობას აფხაზეთის ომში და ამიტომ შევიდა კანონიერი გვარდიის სამსახურში. დადასტურებულია კიდევ მისი ტამიშთან, შრომასთან, ტყვარჩულ-

უძლებელია, რადგან რამაზ ვანიშვილი იყო სამხედრო პირი, რომს ვანიშვილს პირდაპირ ეხება ვენეის 1949 წლის 12 აგვისტოს კონვენციის მეორე და მატებითი ოქმი არასაერთაშორისო სტატუსის შეიარაღებული კონფლიქტების მსხვერპლთა დაცვის შესახებ, რომლის პირველი ნაწილის №1 მუხლში ნათქვამია, რომ მისი გამოყენების ძირითადი სფერო შეეხება "კონფლიქტის მოლაპარაკებებში მონაწილე რომელიმე სახელმწიფოს ტერიტორიაზე შეიარაღებულ ჯარებსა" და ანტისამთავრობო შეიარაღებულ ძალებს, ან სხვა ორგანიზებულ შეიარაღებულ ჯგუფებს შორის, რომლებიც იმყოფებიან პასუხისმგებელი სარდლობის ქვეშ, რომელიც ახორციელებს კონტროლს ქვეყნის ტერიტორიის ნაწილზე... და ა.შ.

სხენებული ოქმი წარმოადგენს პირველი ოქმის შესვლას, რომლის II კარში კომპატანტებისა და სამხედრო ტყვეების სტატუსის შესახებ კითხუ-

მ ი შ ს ა ჯ მ ს

ლობით, რომ იმ შემთხვევაშიც კი, "თუ შესაბამისი ხელისუფლება არაა აღიარებული მოწინააღმდეგის მიერ" (მუხლი 46), ნებისმიერი კომპატანტი მოწინააღმდეგის ხელში მოხვედრისას წარმოადგენს სამხედრო ტყვეს (მუხლი 44). ყველა ეს მონაცემი შესაბამისად 1993 წელს საქართველოში არსებულ კონფლიქტს - კომპატანტი რამაზ ვანიშვილი არის სამხედრო ტყვე, ხოლო იმავე კონვენციის I დამატებითი ოქმის III თავის (მე-7 მუხლის ბ მუხლის) მიხედვით, "სამხედრო ტყვეები ექვემდებარებიან რეპატრაციის დაუყოვნებლოდ, საომარი მოქმედებების დასრულების შემდეგ, ე.ი. ცეცხლის შეწყვეტისთანავე... მათი ჯანმრთელობის, პატივისცემის, ღირსების დაცვით".

ამრიგად, კომპატანტი რამაზ ვანიშვილი 19 ნოემბერს აყვანილია ტყვედ მოწინააღმდეგე სამხედრო ფორმირების "მხედრობის" მიერ და დაუყოვნებლოდ უნდა იქნეს განთავისუფლებული.

გრძელები სამშობლოს რიგით ჯარისკაცად

მოსამართლეობის ხანგრძლივი დავის შემდეგ, პოლიტპატიმარმა რამაზ ვანიშვილმა, ბოლოს და ბოლოს, მიიღო საბოლოო სიტყვის უფლება. მან სულ რამდენიმე წინადადება წარმოიტყვა. მოკლე, ნათლად, სადად ჩამოაყალიბა სათქმელი: ვრჩები სამშობლოს რიგით ჯარისკაცად... არასდროს მივღავტა სასამართლოსთვის, რომლის სიყვარულსაც შევიწრა ვნებ ერთადერთი ძმა. ახლა ჩემი ჯერია. შეამაყება, რომ სამშობლოს სიყვარულისთვის მასამართლებენ.

სასამართლო მორჩილად ადასრულებს ოფიციალურ დაკვეთას

როგორც მოსალოდნელი იყო, სასამართლო ერთგული დარჩა საქართველოში ბოლო ვამს დამკვიდრებული ტრადიციისა. მან ყურად არ იღო საზოგადოებრივი დამკველის კეთილი ნების შეგონება: "პატივცემილი სასამართლო კოლეგიის წევრები, სუ დაკარგავთ, გამოიყენეთ ეს შესაძლებლობა". გახდეთ "სასამართლო უწყვეტის რეალური რეფორმატორები, რომელიც გამოივდა იდენოლოგიური დიქტატიდან, რაც გამოიხატება დამოუკიდებელ, სამართლიან, პუბლიკურ განაჩენში". ყველაფერი ათასჯერ გათამაშებული, გაკვეთილზე გაცვეთილი სცენარის თანახმად განვითარდა - მოსამართლე ცისკარიშვილმა ცნო ვანიშვილის ბრალდებულობა და მას 13 წლით თავისუფლების აღკვეთა მოსაჯა მკაცრი რეჟიმის კოლონიაში მოხდით.

კიდევ ერთი პოლიტიკური სასამართლო პროცესი დასაბუთდა ყოველგვარი სენსაციების, სმაურისა და "სამართლიანი" ექსკეციების გარეშე.

ნინო ჩეჩელაშვილი

რუსეთისთვის ურთიერად შემავსებელი სიტუაცია დღეს-სამხრეთ საზღვართან, ჩრდილის მოვლენები, ურთიერთობის თანდათანობით დაძაბვა დასავლეთთან, რუს პოლიტიკოსებს თავიანთი გავლენის სფეროების განმტკიცებისა და ამისთვის დღეს-სამხრეთ სივრცეში გაბნეულ მართონერტო გააქტიურების აუცილებლობას უკარნახებს.

კავკასია რუსეთისთვის ჯერჯერობით კვლავ უპირველეს პრობლემად რჩება. ჩვენთვის დამარცხების და ომის გარკვეული სახით, გარკვეული დროით დაკონსერვების შემდეგ რუსეთი ცდილობს, სხვა მიმართულებითაც ეძიოს დასაყრდენი კავკასიაში და, ბუნებრივია, მოვარდ მოკავშირედ ამ საქმეში კვლავ საქართველოს უაქტიურად ხელისუფლებას მიიჩნევს, რომლის დამოკიდებულებაც კავკასიის მიმართ, რუსეთის განწყობილების შესაბამისად განიცდის კორექტირებას.

ამჯერად კავკასიაში რუსეთის პოლიტიკის რამდენიმე საერთო ნიშნულზე დაყრდნობა დასავლეთის მიერ ხმადაღლა გაცხადებულმა ინტერესებმა აღნიშნულ რეგიონში. ეს ტენდენცია გამოიკვეთა თბილისში ახლახან ნატოს ეგიდით ჩატარებულ კონფერენციას, სადაც ლიად იქნა გაცხადებული, რომ დასავლეთი დაინტერესებულია კავკასიის უსაფრთხოებით... კონფერენციას ადინიშნა, რომ რუსეთის უაქტიურის გაუთვალისწინებლად ამ საკითხის გადაჭრა შეუძლებელია, თუმცა, საზოგადოება იმასაც, რომ უსაფრთხოების სისტემის შექმნისას რუსეთის ხელახელწვიოდ ჩართვა დიდი როლი ნაკლებად გამოვლინდა და აქაური პრობლემების მოგვარება ჩრდილოეთ კავკასიის რესპუბლიკების უმუშალო ჩართვითა და მონაწილეობით უნდა განხორციელდეს. ამგვარი დამოკიდებულება დასავლეთის მხრიდან კავკასიისადმი, იმპერიულ ძალებს დაუყოვნებლივ უდევს მგლურ ინსტიტუტებს და შესაბამისი ნაბიჯების გადადგმისკენ უბიძგებს. რა თქმა უნდა, შემთხვევით არაა, რომ ამ როლს სიტუაციაში ისინი დახმარებისთვის საქართველოს უაქტიურად ხელისუფლებას და მის თავაკაცს მიმართავენ, რომელიც დღემდე მთავარმმართველის უნით და შემართებით ასრულებს კავკასიაში რუსეთის ინტერესების დამცველის როლს.

გასულ კვირაში რუსეთის დუმის საერთაშორისო საქმეთა კომიტეტის დეპუტატს პოდბეროზოვს ხანგრძლივი საუბარი ჰქონდა შევარდნაძესთან რუსეთში შექმნილ სიტუაციასთან დაკავშირებით. დეპუტატის აზრით, არსებობს საშიშროება, რომ ამერიკა და ნატო რუსეთის ადგილს დაიჭიროს ამერიკა-კავკასიაში. "ამაზე თვალის დახუჭვა არ შეიძლება" - ამბობს იგი. ქართველი მარინოეტი კი, რომელიც კვლავ აგრძელებს უხერხულ, პრიმიტიულ "თამაშს" რუსეთსა და დასავლეთს შორის, "გონივ-

შევარდნაძის დასავლური თამაშები რუსული "ერთიანი კავკასიისთვის"

რი", "ძნელად სამართავი" პოლიტიკოსის პოზიციის, რუსეთის კავკასიის მიმართ განსაზღვრული პოლიტიკის არქონის გამო საყვედურობს, რაც მით უფრო საოცარია, რომ სულ ცოტა ხნის წინ თავად იყო კავკასიის ძირძველი ხალხის - ჩეჩნების - მიმართ რუსეთის მიერ განხორციელებული პოლიტიკად წოდებული აგრესიისა და ბარბაროსობის აპოლოგეტი... თუმცა, რუსეთში კარგად ესმით, რომ ამგვარ "საყვედურს" ქვეშევრდომის მხრიდან გართულებები არ მოჰყვება - პირიქით, მოყვრისთვის პირში ნაზრახი სიძარღვე, შესაძლოა, "ახალი სტრატეგიული კურსის" შემუშავებასაც დაედოს საფუძვლად.

ნატოს დაინტერესება კავკასიით, საქართველოში ბევრმა ალექსა რუსეთის პოლიტიკის დასასრულად - "ეს საინტერესოდ დაკითხვა ქართულ-რუსულ დიპლომატიურ "გამწვანებას" და მოსკოვს თვალში არ მოსდის საქართველოს დასახლება ნატოსთან" - მიუთითებენ ისინი... "გამწვანებაში" ამ აზრის ავტორები, რადა თქმა უნდა, უვანიას ამასწინააღმდეგე გაცხადებას და მმართველი პარტიის მიერ ამ გაცხადების პასუხად გამოთვლულ ოპაციებს მიიჩნევენ... მაგრამ, როგორც მისალოდნელი იყო, ეს "რადიკალიზმი" რამდენიმე დღეში მოექცა კვლავ პოტენციურად რუსეთის სამშვიდობო ძალების გარშემო იქნა ლოკალიზებული. ამდენად, რუსეთმა შესანიშნავად იცის, რომ საქართველოს უაქტიურად ხელისუფლებას არ რეგიონში მის ინტერესებს საფრთხე არ ემუქრება. რუსეთისთვის მთავარი დასავლეთის პრობლემაა, რომელიც არანაკლები მადითა და არანაკლები მომხმარებლური ინტერესებით მიისწრაფვის კავკასიისკენ. საქართველოს მარინოეტულ რეჟიმს ამ სიტუაციაში ერთადერთი ფუნქცია აკისრია - მან ახალი "პარტიორის" ინტერესების გამოვლენა შესაბამის - კონტროლირებად სიბრტყეში უნდა მოაქციოს. ამისთვის კი სულაც არაა საჭირო დასავლეთის მიმართ "ცივი ომის" ხანის მეთოდების გამოყენება. პირიქით, უფრო ეფექტურია დასავლეთთან კავშირის აუცილებ-

ბლობაზე ლაპარაკი, ახალი ურთიერთობების ერთი კაცის ავტორიტეტის წყალობად გამოცხადება, კავკასიის განუყოფელი გეოპოლიტიკური მდგომარეობის გამოვლენით შესწავლა და ა. შ. ... "ეს კონფერენცია ხელს შეუწყობს რეგიონში უსაფრთხოების გაძლიერებას და ერების დაახლოებას, რაც საფუძველია პრეზიდენტის მიერ წარმოდგენილი "შევიდომიანი კავკასიისა" - განაცხადა ნატოს ეგიდით მიმდინარე კონფერენციას ი. მენადარი-შვილმა. ეს კი, თავის მხრივ, იმაზე მეტყველებს, რომ საქართველოს ხელისუფლება დასავლეთის სტრატეგიულ ინტერესებს კავკასიაში სწორედ რუსეთის მისწრაფებების შევარდნაძის მიერ შემოფარგული "ერთიანი კავკასიის" საზღვრებში განიხილავს...

"დიდი დიპლომატი" კიდევ ერთხელ მიუთითებს თავისი პოზიციის სისწორეზე, რომელიც მხოლოდ რუსეთთან მიმართებაში ვლინდება - "სტრატეგიული პარტიორების ურთიერთობის დამყარება ორივე ქვეყნის ინტერესებშია" - დასძენს იგი და იქვე მონობის კომპლექსით შეპყრობილი ჩინოვიტის ერთი მიუთითებს: "ჩვენი და რუსეთის ურთიერთობა სულაც არაა ურთიერთობა ცენტრსა და პროვინციას შორის" - ორივენი დამოუკიდებელი სახელმწიფოები ვართო. გარდა ამისა, იგი კვლავ იტყობს ხელში იგულებს აფხაზეთის პრობლემის გასაღებს, ხოლო მისი რჩეული პარტიის აქტივისტები, კვლავინდებურად ირონიით უყურებენ ჩვენთვის წარმატებებს, კვლავ გაუბრძან ჩვენთვის, როგორც დამოუკიდებელი რესპუბლიკა საუბარს. შევარდნაძის "ერთიანი კავკასიის" იდეის "ხორცშესხმა" ურთავ ეფექტურად ხორციელდება "კავკასიური ორიენტაციის" ინტელექტუალთა ძალიან სხემების ფონზე. საქართველოს მმართველი რეჟიმს "ერთიანი კავკასიის" იდეის განსახორციელებლად, ფაფახზე ცხვირბაზუბული და დუქომოდარი ჩვენთვის მთავარია ნაცვლად, ამჯერად სწორედ ინტელექტუალურ საფუძველზე აღმოცენებული ცივილიზებული, "მოსოდილი" კავკასიური "ერთიანის" მქადაგებელი სჭირდება, რომლებმაც, ბევრი "მოქა-

ლაქე-აქტივისტისგან" განსხვავებით, კარგად იციან კავკასიის ხალხთა ისტორიკული მემკვიდრეული ნაშრომები, ეცნობენ ჩვენი ხალხების ნათესაობის საფუძველს, განაგრძობენ... უაქტიურად ხელისუფლებისთვის, რომელმაც უკვე სცადა დაენერგა ქართველში "საშიში", "ფაფახიანი", "კაციკაბია" კავკასიის ხატება, დღეს სწორედ ამგვარი - "ზომიერი", "ინტელექტუალური" კავკასიური ორიენტაციის ძალებია საჭირო. მმართველი რეჟიმი ხელს არ შეუშლის მათ ინიციატივებს და "საქმიან ფუსფუსს". პირიქით, წაახალისებს და, თუ საჭირო გახდა, დააფინანსებს კიდევ, მაგრამ ერთი პირობით - ეს ყველაფერი არ უნდა გასცდეს სალონური მოღვაწეობის ფარგლებს, ყველაფერი "მეცნიერული მოღვაწეობის", "ჰუმანიტარული დარგის" დონეზე უნდა დარჩეს. დღეს, ლამის ყოველდღეურად ტარდება ამგვარი კონფერენციები, სემინარები... "კავკასიური სახლის" განამუშავებულ ღონისძიებას ნატოს ეგიდით მიმდინარე კონფერენცია მოჰყვება. ცოტა ხნის წინ კი, ტაბაძელაში იგი ჯავახიშვილის 120 წლისთავსადმი მიძღვნილი კონფერენცია ჩატარდა - "კავკასია მსოფლიო ისტორიის კონტექსტში", რომელსაც თვით ედ. შევარდნაძე განმარტავდა (მოუხედავად იმისა, რომ მისი "მორსმკვრელური" პოლიტიკის თანახმად, კავკასია ლამის "ამოღებულ" იყო მსოფლიო ისტორიის კონტექსტიდან. საგულსხმოა ისიც, რომ ი. ჯავახიშვილის მრავალმხრივი მოღვაწეობიდან, ამ ეტაპზე, წინა პლანზე წამოწული იქნა სწორედ კავკასიის თემა). რასაკვირველია, "ახალი კავკასიის" შემოქმედს იგი ჯავახიშვილის გვერდით არც საქუთარი თავი დაიწყოება - მან ვრცლად ისაუბრა კავკასიის კონკრეტულად, მშვიდობიანი კავკასიის საკუთარ გეოგრაფიაზე. გამოთქვა სურვილი, შექმნას კავკასიოლოგთა საერთაშორისო ასოციაცია და დასძინა, რომ კავკასიაში მშვიდობის დამყარების საფუძველი მეცნიერება უნდა გახდეს. "მშვიდობიანი კავკასიის" იდეა იგი ჯავახიშვილის ნაშრომიდან მოდის" - საცამწვილო წიგნის სიბერის უამრავი წიგნის კაცის "ალტაცება" გაერთიანებაში შეიძლება, დიდ მეცნიერთან ამგვარი ალაკვირების შემდეგ, "დიდი პოლიტიკოსის" აღარ გაგვირდება თავის გამოცხადება იგი ჯავახიშვილის იდეების შემკვიდრედ; ამგვარი პერსპექტივა კი კავკასიის ჭეშმარიტი ერთობის იდეას კიდევ უფრო საეჭვო მომავალს უზიარებს.

ნუგზარ წიკლაური

TAVISUPALI SAKARTVELO (FREE GEORGIA) No36 (in brief) 16 - 21 October, 1996

Protest Against the Demand of the Prosecutor

The demand of the prosecutor to sentence the political prisoners Mr. Zviad Dzidziguri, Mr. Vakhtang Kobalia and Mr. Jambul Bokuchava to death which was made on October 7 at the ongoing political Court Hearing at the Supreme Court, was followed by acute response from the broad layers of the Georgian society and wide spectrum of political parties.

Joint declaration against pronouncing the death sentence to the political prisoners was made by eleven political parties and public societies of Georgia including Helsinki Union of Georgia, Konstantine Gamsakhurdia Society, National Front - Radical Union, National-Conservative Party of Georgia, Conservative League of Georgia and others.

The authors of the declaration believe that such verdict can be considered as a publicly declared political murder, since "...at the ongoing Court Hearing the guilt of the defendants - political prisoners and prisoners of war was not proved. Instead the Court hearing revealed rough violations of the Law in the course of the preliminary investigation. The facts of torturing of the defendants and exerting pressure on them. The prosecution's pressure on the undesirable witnesses continued during the Court Hearing as

well even on the part of the judge. In the course of the preliminary investigation and Court Hearing the highest rank representatives of the authorities kept to continuously roughly violate the presumption of innocence."

On October 10 in the headquarters of the Party of National Independence was held the press-conference of the Organizing Committee of National-Liberating Movement of Georgia headed by the Chairman of the Party of National Independence Mr. Irakli Tsereteli.

At the press-conference the journalists were presented with the declaration which expressed the protest against the demand of the Prosecution to pronounce the death sentence to Mr. Zviad Dzidziguri, Mr. Vakhtang Kobalia and Mr. Jambul Bokuchava.

On October 9 the deputy of the Parliament of Georgia from the majoritarian region Mr. Tariel Chichua appeared by a local TV in Kutaisi. He shoed his protest against the demand to pronounce the death sentence to the political prisoners. He said that the population of Samtredia who remember very well the period when Mr. Zviad Dzidziguri was a prefect cannot hide their concern about the demand of the Prosecution.

"I was carefully watching this Court Hearing and declare that the Prosecution failed to prove that even Mr. Kobalia committed murder of physical persons to

leave aside the other defendants." The deputy is concerned that the Prosecution demanded to bring charges against those witnesses who refused to confirm these murders. To his opinion, the Bodies of Law and Order and Legal Bodies have so tarnished reputation that their charges are not convincing to anybody. "I recall the fatal mistake when the young boys participating in high-jacking were executed. (...) We simply do not have right to repeat this mistake." ("The Akhali Taoba" newspaper, #163, 12.10.96)

Fifty internally displaced people from Abkhazia appealed to the member of the Supreme Court Board Mr. Alexandre Aladashvili. They stress that Mr. Vakhtang Kobalia and Mr. Jambul Bokuchava were selflessly fighting in Abkhazia to defend the territorial integrity of Georgia. As for Mr. Zviad Dzidziguri, and Mr. Nugzar Molodnashvili they spared no efforts to ensure safe evacuation of the refugees from Abkhazia to the territory of Samegrelo and provide them with shelter and food.

Is Aladashvili a Judge or a Violator?

At the Court Hearing of Zviad Gamsakhurida and His Supporters' Case" at the Supreme Court the resident of the village of Shua Khorgi of Khobi Region Mr. Gela Katsarava was interrogated as a witness in relation to the episode of death of the representatives of the governmental troops and journalist David Bolkvadze. It is noteworthy that his mother Mrs. Luiza Zarandia-Katsarava previously appealed to the Court with the statement saying that her son was threatened and demanded to testify that he was an eyewitness of Vakhtang (Loti) Kobalia shooting down the journalist David Bolkvadze. For this reason her son was even hiding himself since he did not want to give false testimony.

"On August 21 in the morning the policemen came to my place and took me to the Khobi police station where I was beaten in the process of interrogation. Mr. Zhvania (the staff-member of Khobi Regional Department of Internal Affairs) was threatening me demanding from me to testify that I saw how Mr. Kobalia killed the journalist (...). In the morning of the following day we went to Tbilisi to the Ministry of Internal Affairs and then to the house of Mr. Aladashvili. They were threatening me demanding to say that I saw that murder. We entered the Ministry, what I was subjected there to and what I said as a result I do not know since I fainted. Then I was taken to the Court Hearing. During the brake the judge demanded from me to say as he wanted otherwise he promised not to let me leave the Court building alive; he demanded from me to repeat what I said half an hour ago. I did not remember what I said. I cannot even imagine how I could say anything like what he was demanding from me. I said what I was ordered to. They forced this testimony from me. I was under the pressure and if necessary I will declare hunger-strike before the Embassy of the USA only to annul this testimony." ("The Akhali Taoba" Newspaper, #153, 1996).

As we see every day is further confirming our belief that in Georgia the Court Power does not exist as such and the Court Bodies are the product of black revolution exactly in the same way as "Mkhedrioni".

The statement made by Mr. Gela Katsarava about exerting pressure on him not only at the regional department of the police and ministry of Internal Affairs (which is quite a tradition in the present day Georgia) but also at the house of the member of the Supreme Court, judge Aladashvili (!!!) who was directly involved in this and with great enthusiasm continued "processing" of the witness even during the brakes between the Court Sessions, is sensational as such and provided such a serious charge is confirmed it cannot become the basis for

punishing one specific person, since the fact itself is bringing to the light the criminal nature of the Legal System of Georgia.

The Convict Condemned to Death was Nearly Tied to the Table.

On October 4 as he was getting acquainted with the materials of the Case the convict, prisoner of war Mr. Badri Zarandia, condemned to death was nearly tied to the writing table. As his supervisor stated he received such order from the head of #1 Isolation detention Cell. As it is well known, Mr. Badri Zarandia's leg was amputated up to the femur joint and he suffers from unbearable pains when sitting for more or less long time. For this reason he had to often change his position and stand up.

"I explained all this to the officer in duty of the Isolator and in response heard only offenses. Then the head of the Isolator rushed into the room with unequivocal intention to physically settle scores with me. At the same time he was screaming that Mrs. Elene Tevdoradze provided additional days for me to get familiar with the materials of the Case", reads the statement of Mr. Badri Zarandia which he has addressed to the human rights organizations.

In relation with this as a token of protest the condemned convict ceased familiarizing himself with the materials of Case and declared the warning hunger-strike.

It is noteworthy that information about this incident became known to us only on October 10 which causes serious concern sine this fact once more confirms that the isolation of the prisoners in Georgia primarily serves to hide the facts of brutal treatment they are subjected to. Such brutality towards the invalid convict sentenced to death is even more scandalous.